

PROTOKÓŁ z III posiedzenia Rady do Spraw Cyfryzacji, które odbyło się 29 marca 2019 roku, o godzinie 11:30 w siedzibie Ministerstwa Cyfryzacji.

Sprawy organizacyjne.

Na początku posiedzenie w każdym z zespołów roboczych Rady wybrany został sekretarz, który ma za zadanie zorganizowanie pierwszego spotkania danego zespołu w celu wyboru liderów w poszczególnych grupach.

W związku z ogłoszeniem przez Komisję Europejską rekomendacji odnośnie cyberbezpieczeństwa w sieci 5G jeden z członków Rady zaproponował, aby zająć się w najbliższym czasie tym tematem. Trzy zespoły – ds. cyberbezpieczeństwa, ds. technologii i ds. infrastruktury - zostały poproszone o zapoznanie się z zagadnieniem i przygotowanie na kolejne posiedzenie listy osób/firm, z którymi Rada mogłaby się w tej sprawie spotkać wraz z listą zagadnień do ewentualnego poruszenia.

Na kolejnych dwóch spotkaniach Rada postanowiła zająć się dwoma ważnymi tematami jakimi są: oświata i 5G. Natomiast na trzecim kolejnym spotkaniu posiedzenie Rady planowane jest przedstawienie tematu Cyfrowych Autostrad Trójmorza i e-zdrowia.

Spotkanie z Dyrektorem Departamentu Zarządzania Danymi, Panem Maciejem Kaweckim nt. projektu Zintegrowana Platforma Analityczna.

Pan Maciej Kawecki, Dyrektor Departamentu Zarządzania Danymi w MC spotkał się z Członkami Rady do Spraw Cyfryzacji w celu przedstawienia projektu Zintegrowana Platforma Analityczna. Dyrektor zaznaczył, że Ministerstwo Cyfryzacji szukało rozwiązań, które pozwolą w ramach administracji publicznej dokonać analityki danych opartej o wypracowaną platformę – czyli jeżeli np. Minister Zdrowia projektuje rozwiązania związane z sektorem zdrowia i do tego potrzebne są mu informacje o tym, ile osób na określonym terenie Polski choruje na określoną jednostkę chorobową, to będzie można połączyć ze sobą dane ZUS, z danymi, którymi dysponuje GUS i Minister Zdrowia, co da efekt w postaci konkretnej analizy, będącej istotnym punktem wyjścia do dalszych procesów decyzyjnych. Tak się narodził pomysł projektu Zintegrowanej Platformy Analitycznej, w której Minister Cyfryzacji pełniłby rolę tzw. operatora danych (*data steward*).

Projekt w chwili obecnej znajduje się w fazie uzyskania dofinansowania CPPC – umowa o dofinansowanie ma być podpisana pod koniec kwietnia br.

Planowane jest już przeprowadzenie pierwszych sześciu badań, które projekt obejmuje, co nie wymaga zmian prawnych, a jedynie podpisania porozumień między dostawcami danych, a operatorem, czyli Ministrem Cyfryzacji. Podpisane są już pierwsze porozumienie m.in. z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych czy Ministerstwem Zdrowia.

Pan Dyrektor wskazał, że dostawca danych dostarcza dane w formie zpseudonimizowanej (anonimowe dla MC, dla dostawcy zpseudonimizowane, gdyż posiada klucz prywatny), które

podlegają połączeniu, co daje efekt analityczny. Możliwych jest wykonanie kilku wariantów badań – najprostsze, gdy dane dostarczane są przez jednego dostawcę i bardziej skomplikowane, gdy konieczne jest pozyskanie danych z kilku źródeł.

W toku dyskusji zostało zadane pytanie, czy instrument, który powstanie będzie dostępny dla podmiotów zewnętrznych i na jakich warunkach. Dyrektor wskazał, że aktualnie planowane jest przeprowadzenie sześciu badań, na które porozumienia zostały już zawarte, w celu sprawdzenia, jak w praktyce Zintegrowana Platforma Analityczna będzie funkcjonowała. Jej istotą jest jednak otwarcie na wszystkie podmioty na zasadzie takiej, jak dotychczas, tzn. z Ministrem Cyfryzacji jako operatorem danych. Na dziś przewiduje się wykorzystanie Platformy tylko przez administrację centralną. Ze względów organizacyjnych na tym etapie samorządy nie będą mieć dostępu do Platformy.

Podkreślono, że projekt ZPA ma zbudować platformę i wykonać serię sześciu badań predefiniowanych w przygotowaniu tego projektu. Każde badanie będzie wykorzystywało przygotowaną platformę i ją udoskonalało (uzupełniało o API do pobierania nowych źródeł danych i udoskonalało o funkcjonalność). Sama platforma pozostanie w użyciu po zakończeniu projektu, a wtedy następne podmioty publiczne mogą się zgłaszać jako właściciele badań. Istotne jest, że musi się pojawić właściciel badania (MC nie inicjuje badań), który ma zadanie publiczne, wymagające przeprowadzenia analizy danych, które nie są jego własnością - Minister Cyfryzacji udostępni wtedy platformę. Te sześć badań, które obejmuje projekt, ma doprowadzić do powstania Zintegrowanej Platformy Analitycznej.

Podkreślono, że platforma nie będzie megahurtownią danych – ona pobiera dane na rzecz badania, badanie się kończy i kończy się żywot tych danych na platformie.

Wskazane zostało również, że ważną rolę pełnić będzie sektor akademicki - w ramach porozumień zawartych między operatorem danych, którym jest Minister Cyfryzacji, a uczelniami, uczelnie zapewnią będą zaplecze merytoryczne dla przedsięwzięcia. Minister Cyfryzacji nie ma zaplecza merytorycznego, żeby dokonywać działań analitycznych.

W trakcie dyskusji Dyrektor wspominał, że wątpliwości, które były zgłaszane przez Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych dotyczące oceny skutków projektu na ochronę danych osobowych oraz tego na jakiej podstawie prawnej Minister Cyfryzacji przetwarzał będzie dane osobowe, zostały wyjaśnione.

[Spotkanie z Pełnomocnikiem Ministra Cyfryzacji ds. społeczeństwa informacyjnego, Panem Robertem Kroplewskim nt. Sztucznej Inteligencji.](#)

Pan mec. Robert Kroplewski rozpoczął od przedstawienia statusu prac nad Sztuczną Inteligencją. Wskazał, że jakiś czas temu rozpoczęto prace w tym temacie, zaczęto od Przemysłu 4.0, a od ośmiu miesięcy prowadzone są prace dedykowane dla Sztucznej Inteligencji. Podkreślone zostało, że Unia Europejska przyjęła plan dla Sztucznej Inteligencji, pojawiły się też strategie Kanady, Japonii, Singapuru czy USA.

Strategia Polski jest w przygotowaniu, co wynika z dobrego namysłu nad tematem i poznawania zachowań pozostałych graczy. Podjęte zostały już jednak konkretne poważne działania. Zorganizowano cztery grupy robocze, które wypracowały społeczne założenia dla strategii Sztucznej Inteligencji w Polsce - prace te były prowadzone pod kierunkiem Ministerstwa Cyfryzacji. Doszło do podpisania deklaracji czterech resortów: Ministerstwa Cyfryzacji, Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, co do istotności podjęcia działań strategicznych oraz zaangażowania tych resortów do skoordynowanej pracy. W wyniku tego porozumienia widoczne jest duże zaangażowanie resortów. Do obecnej chwili odbyły się dwa warsztaty wizyjne które pozwoliły określić, co jest celem do osiągnięcia i dwa warsztaty operacjonalizujące – próby ustalenia projektów flagowych poszczególnych resortów, które mogłyby być potraktowane jako projekty strategii rządowej lub z których wynikałaby synteza dla polityki Sztucznej Inteligencji. W drugiej połowie maja planowane jest napisanie warstwy aksjologiczno-kierunkowo-strategicznej tej strategii Sztucznej Inteligencji oraz warstwy roadmapowej.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że branże najciekawsze w Polsce do inwestycji w obszarze Sztucznej Inteligencji to finanse, rolnictwo, zdrowie oraz logistyka i transport. Wskazane zostało również m.in. ciekawe działanie reprezentowane przez Ministerstwo Energii, tj. tzw. inteligentne kopalnie. Użycie bliźniaków cyfrowych (wizualizacji procesów analogowych w świecie cyfrowym, która daje możliwość obserwacji procesu w wirtualnym środowisku – realne procesy analogowe są odwzorowane w cyfrowych procesach, można je obserwować i na nie wpływać) umożliwić ma wydobywanie np. węgla w kopalniach o bardzo dużym ryzyku wydobywania. Doszłoby do automatyki wydobywania bez udziału człowieka.

Mec. Kroplewski wskazał, że równolegle w Unii Europejskiej została powołana grupa wysokiego szczebla do opracowania przewodnika etycznego po Sztucznej Inteligencji i strategicznych wątkach zastosowania Sztucznej Inteligencji - jej drugim zadaniem jest stworzenie rekomendacji dla polityki inwestycyjnej bądź ewentualnie rekomendacji dla ram prawnych Sztucznej Inteligencji w Unii Europejskiej. Na początku kwietnia bieżącego roku przewidywane jest wydanie przewodnika przez tę grupę.

Rada (w tym szczególnie Zespół roboczy ds. Sztucznej Inteligencji) zainteresowana jest podjęciem współpracy z mec. Robertem Kroplewskim w zakresie Sztucznej Inteligencji – zadeklarowana została obustronna wola współpracy.

Poruszony został również wątek edukacyjny, dotyczący przygotowania nauczycieli i uczniów do zmieniających się realiów. Podkreślone zostało, że niezbędna jest zmiana paradygmatów edukacyjnych i osiągnięcie zdolności przystosowania się do szybko zmieniających się warunków zawodowych. Grupy robocze podjęły ten temat i przygotowały konkretne propozycje od czasu podstawówki, do czasu wieku senioralnego. Na szczęście świadomość konieczności rozwoju kompetencji cyfrowych, umiejętności obcowania z usługami cyfrowymi, jest coraz większa. Na początku mają być wprowadzone programy uzupełniające do programów edukacyjnych, które istnieją. Jednocześnie strumień egzaminów ma być tak ukształtowany, by

wzmagać kreatywność. Dąży się do odejścia edukacji pamięciowej na rzecz edukacji sprawnościowej (sprawność intelektualna). Wskazane zostało jednak, że Ministerstwo Edukacji Narodowej podjęło już pewne kroki kształcenia informatycznego w szkole, tworzy także dodatkowe kierunki podyplomowe dla kształcenia kadry nauczycielskiej na studiach.

W toku dyskusji wskazane zostało również, że potrzebne jest gruntowne unowocześnienie polskiej szkoły. Rozważano przeprowadzanie krótkiego wykładu w celu pokazania, w jaki sposób cyfryzacja powinna wejść do szkoły. Wspomniano również, że przełożenie zagadnień Sztucznej Inteligencji na pole edukacyjne jest ogromnym wyzwaniem, gdyż system edukacji jest w tej chwili tak skonstruowany, że nie pozwala na kreatywne myślenie uczniów.

[Spotkanie z przedstawicielami Centrum Projektów Polska Cyfrowa – prezentacja nt. założeń i kryteriów konkursu na prowadzenie zajęć informatycznych w gminnych ośrodkach kultury](#)

Pani Agnieszka Kurowska-Szczepańska, Dyrektor Departamentu Kompetencji Cyfrowych w Centrum Projektów Polska Cyfrowa przedstawiła w formie prezentacji założenia i kryteria konkursu na prowadzenie zajęć informatycznych w gminnych ośrodkach kultury w ramach Działania 3.2 *Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej* Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020.

Pani Dyrektor wskazała, że w kwietniu planowane jest ogłoszenie kolejnego konkursu z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, skierowanego do dzieci i osób pracujących w ośrodkach kultury. Po analizie dotychczas przeprowadzonych działań, dyskusjach z grupą roboczą odpowiedzialną za akceptację oraz wyznaczanie kierunków w projektach, zdecydowano się na zaangażowanie ośrodków kultury. Planowane jest powtórzenie konkursu, który do tej pory organizowany był w odniesieniu do klas 1-3 szkół podstawowych, dla grupy dzieci starszych. Do podmiotów uprawnionych do ubiegania się o wsparcie należą organizacje pozarządowe, partnerstwa organizacji, szkoły wyższe, instytucje prowadzące działalność w zakresie uniwersytetu trzeciego wieku.

Planowane jest podzielenie kraju na 73 obszary, w ramach każdego z tych obszarów zrobiony będzie mini konkurs i wyłoniony jeden operator, który będzie odpowiedzialny za realizację projektu na danym terenie. To działanie pozwoli „rozproszyć” projekt i objąć znacznie większy obszar kraju. Alokacja planowana na konkurs to ok. 100 000 000 złotych, co po podzieleniu na 73 obszary daje kwotę ok. 1 300 000 złotych dofinansowania na projekt. Planowane ogłoszenie konkursu to kwiecień br. Na ten moment CPPC jest na etapie przekazywania dokumentacji (założeń i kryteriów konkursu) do Komitetu Monitorującego.

Cele konkursu:

- Cel krótkookresowy – rozwinięcie kompetencji osób pracujących w ośrodkach kultury oraz zainteresowanie dzieci i młodzieży do 18-tego roku życia zajęciami dotyczącymi programowania i algorytmiki;

- Cel długookresowy – zwiększenie kompetencji osób pracujących w bibliotekach, w domach kultury, nauczenie ich prowadzenia zajęć z dziećmi z zakresu programowania, algorytmiki.

Szkolenia dla pracowników gminnych samorządowych instytucji kultury zostaną podzielone na dwa etapy:

- pierwszym etapem będzie szkolenie osób pracujących w domach kultury, w bibliotekach - w ciągu czterech tygodni przeprowadzone mają być szkolenia przygotowujące te osoby do samodzielnego prowadzenia zajęć z zakresu programowania dla dzieci do 10 roku życia;
- drugim etapem będzie część praktyczna, podczas której osoby biorące udział w pierwszym etapie będą prowadziły (wspólnie z trenerem) zajęcia z dziećmi i młodzieżą (przynajmniej 5 godzin zajęć praktycznych).

Po ukończeniu takiego szkolenia pracownik GOK ma umieć prowadzić zajęcia programistyczne dla klas I-III szkoły podstawowej zgodnie z zapisami nowej podstawy programowej informatyki.

Szkolenia dla dzieci i młodzieży (15 spotkań obejmujących 30 godzin zegarowych) podzielono na dwie grupy:

- dzieci do 10 roku życia uczone będą programowania przez pracowników bibliotek i gminnych ośrodków kultury;
- grupy od 11 do 18 roku życia będą prowadzone przez trenera zewnętrznego lub pracownika GOK.

Wśród członków Rady pojawiły się wątpliwości co do tego, czy pracownicy bibliotek, GOK-ów będą w stanie (w ciągu miesiąca) osiąść wiedzę, którą mogliby przekazać i w efektywny sposób prowadzić takie zajęcia - bez przygotowania pedagogicznego i kwalifikacji do nauczania informatyki. W toku dyskusji wskazane zostało, że pozalekcyjne zajęcia z programowania dla dzieci powinny być prowadzone przez specjalistów (np. nauczycieli informatyki), którzy dobrze znają podstawy programowe nauczania informatyki w szkołach.

Członkowie Rady – przede wszystkim zespołu ds. kompetencji cyfrowych – przedstawili liczne zastrzeżenia co do merytorycznej strony zaprezentowanych na posiedzeniu działań. Z tego względu Rada będzie chciała przedstawić oficjalne stanowisko w tej sprawie.

Uczestnicy posiedzenia:

Członkowie Rady:

1. Joanna Adamczyk
2. Izabela Albrycht
3. Katarzyna Chałubińska - Jentkiewicz
4. Krzysztof Głomb
5. Paweł Gora
6. Michał Kanownik
7. Anna Beata Kwiatkowska
8. Tomasz Łukawski
9. Dariusz Milka
10. Józef Orzeł – Przewodniczący
11. Włodzimierz Schmidt
12. Jerzy Surma
13. Sebastian Szymański
14. Jacek Zadrozny

Zaproszeni goście:

15. Maciej Kawecki, Dyrektor Departamentu Zarządzania Danymi w MC
16. Robert Kroplewski, Pełnomocnik Ministra Cyfryzacji ds. społeczeństwa informacyjnego
17. Agnieszka Kurowska-Szczepańska, Dyrektor Departamentu Kompetencji Cyfrowych w CPPC
18. Agnieszka Kałuszyńska, Główny Specjalista w Wydziale Kontraktacji, Departament Kompetencji Cyfrowych CPPC

Sekretariat Rady:

19. Jacek Paziewski, Dyrektor Biura Analiz i Projektów Strategicznych w MC
20. Monika Skrzyńska, Doradca Ministra Cyfryzacji
21. Justyna Grzegorek (MC)
22. Katarzyna Stopińska (MC)